

โครงการ “ตามรอยเกียรติยศครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณครู”

๑. หลักการและเหตุผล

“ครู” เป็นหัวใจแห่งความสำเร็จในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาอนาคตของประเทศชาติ ในทางองค์การภาคราชการหรือรัฐสนับสนุนและได้กำหนดให้ครูเป็นวิชาชีพควบคุม โดยกำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพตามที่ได้บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ในส่วนของครูที่อยู่ในภาคราชการ ได้กำหนดให้ครูเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูจะต้องมีคุณสมบัติ คุณลักษณะ ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ ตามที่ได้บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่ง พ.ร.บ.ทั้งสองฉบับ ได้กำหนดสิ่งสำคัญกับความเป็นครูสอดคล้องกัน คือ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านจรรยาบรรณของวิชาชีพ คุณธรรม ระเบียบวินัย เพื่อให้ครูมีชื่อเสียง มีเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ มีความเป็นครู มีจิตวิญญาณครู ในส่วนของครูที่อยู่ในภาคเอกชนหรือหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ก็ไม่มีความแตกต่างกันในทางสังคม ครูจึงเป็นผู้ที่สังคมคาดหวัง ในการสร้างคน สร้างประชากร ในการพัฒนาประเทศ ทั้งสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ในสภาพปัจจุบัน การดำรงตนของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีพื้นที่ทั่วประเทศหรือครูที่มีภารกิจหรือพันธกิจระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในบริบทของชุมชน สังคม เขตพื้นที่ที่มีความยากลำบาก มีปัญหาทั้งด้านภัยทางสังคม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภัยทางความมั่นคงของประเทศ ภัยแห่งเศรษฐกิจ ด้านความยากจน มีรายได้ต่ำ แต่ท่ามกลางปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มีครูจำนวนมากที่มีความศรัทธาในวิชาชีพ มีความอดทนและรับผิชอบ มีความเสียสละ ที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใด คือ รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อลูกศิษย์ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม แบ่งครึ่งชีวิตให้กับตนเองและสังคม เป็นต้นแบบที่ดีของสังคม รวมทั้งสร้างค่านิยมให้สังคม อันเป็นที่เรียกขานในสังคมว่าการเป็นครูด้วย “จิตวิญญาณครู” ซึ่งมีอยู่ การเสาะแสวงหาไม่ได้โดยง่ายนัก แต่สิ่งต่างๆ เหล่านี้ มีอยู่ทั้งหมดในตัวครูจุฬาลง ปงกันมูล ซึ่งเสียชีวิตไปเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๐ จากการถูกทำร้ายจากผู้ออกร้าย ขณะดำรงตำแหน่งครูโรงเรียนบ้านกุจิงรือปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต ๑ จึงเป็นต้นแบบเชิงประจักษ์ของผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมเสริมสร้างให้ครู มีเจตคติต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม วินัยและจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณครูตามที่ภาคราชการกำหนดและภาคสังคมคาดหวัง และสืบทอดวีรกรรมของครูจุฬาลง ปงกันมูล จึงกำหนดให้มีโครงการนี้ขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกครูสายงานการสอนและสายงานผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภาคราชการ และภาคเอกชนเป็นประจำทุกปี เพื่อรับรางวัล “ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” โครงการ “ตามรอยเกียรติยศครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณครู” ภาคละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๔ คน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการยกย่องให้ครูมีความเป็นครูด้วยจิตวิญญาณทั้งปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมและสร้างค่านิยมให้สังคมยอมรับ

๒. เพื่อเป็นการผลักดันให้ครูมีกระบวนทัศน์ใหม่ ใฝ่รู้และรู้คิดได้อย่างรวดเร็ว ดำเนินงานประสบความสำเร็จและพัฒนาการศึกษาของประเทศ ในสภาพของชุมชนสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความยากลำบาก มีภัยคุกคามทางสังคม ความมั่นคงของชาติได้

๓. เป้าหมาย

คัดเลือกครูสายงานการสอนและสายงานผู้บริหารสถานศึกษา ใน ๔ ภาค เพื่อรับรางวัล “ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” โครงการ “ตามรอยเกียรติยศครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณครู” ภาคละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น 4 คน ซึ่งผู้ที่ได้รับรางวัล จะได้รับการประกาศเกียรติคุณ เงินรางวัลละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน) เสมาทองคำ โล่รางวัล และเกียรติบัตร

๔. กิจกรรมสำคัญ

๔.๑ กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ การดำเนินการคัดเลือก

๔.๒ จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นรางวัล ได้แก่ เงินสด เสมาทองคำ โล่รางวัลและเกียรติบัตร

๔.๓ ประกาศโครงการต่อสาธารณชนและประชาสัมพันธ์ เช่น ประชาสัมพันธ์ทางสื่อ หนังสือพิมพ์รายวัน จัดทำหนังสือ “ยอดครูผู้มีอุดมการณ์” จัดทำวิดีโอทัศน์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๔.๔ ประกาศและมอบรางวัล

๔.๔.๑ การประกาศผลการคัดเลือกในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๐

๔.๔.๒ การมอบรางวัล

๔.๔.๒.๑ สำหรับผู้ที่ได้รับรางวัลยอดครูผู้มีอุดมการณ์ ระดับจังหวัด จะดำเนินการจัดส่งโล่รางวัลและเกียรติบัตรให้หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อมอบให้แก่ผู้ที่ได้รับรางวัลดังกล่าว ในวัน เวลา ที่เหมาะสมต่อไป ภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๑

๔.๔.๒.๒ สำหรับผู้ที่ได้รับรางวัลยอดครูผู้มีอุดมการณ์ ระดับประเทศ กำหนดพิธีรับโล่รางวัลจากนายกรัฐมนตรี ในวันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

๕. คุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับรางวัล

๕.๑ เป็นบุคลากรครูสายงานการสอนหรือครูสายงานบริหารสถานศึกษา ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

๕.๒ ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่ชุมชนและสังคมมีความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรม มีปัญหาภัยทางสังคมหรือความมั่นคงของประเทศ มีความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงาน

๕.๓ มีเวลาปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๗ ปีต่อเนื่อง โดยไม่จำกัดว่าเป็นโรงเรียนเดียวกันหรือไม่ แต่ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา

๕.๔ เป็นบุคคลผู้เป็นที่ศรัทธา ยกย่อง ยอมรับของนักเรียน เพื่อนครูและสังคมว่าเป็นต้นแบบของผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู และสร้างค่านิยมให้สังคมยอมรับ

๕.๕ เป็นผู้ทุ่มเทเสียสละช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนเกิดผลงานเป็นที่ประจักษ์ โดยนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบส่วนใหญ่มีผลการประเมินมาตรฐานในเกณฑ์ดี หรือมีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ

๕.๖ เป็นผู้ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัย ใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงาน ร่วมกิจกรรมอื่นที่ส่งผลและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ได้

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เป็นการฟื้นฟูความศรัทธาในวิชาชีพครูตามที่สังคมคาดหวัง

๖.๒ เป็นการเผยแพร่ยกย่องเชิดชูเกียรติคุณครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา ที่มีสมรรถนะในการปรับกระบวนการทัศน์และดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

๖.๓ ครูมีกระบวนการทัศน์ใหม่ ใฝ่รู้และรู้คิดได้อย่างรวดเร็ว ดำเนินงานประสบความสำเร็จ และพัฒนาการศึกษาของประเทศ ในสภาพของชุมชนสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความยากลำบาก มีภัยคุกคามทางสังคม ความมั่นคงของชาติได้